םה:

אי נשפד בביתו כמים איכא ברכה ואי לא

לא א"ר אילעאי 6 בשלשה דברים אדם ניכר

בכוסו ובכיסו ובכעסו ואמרי ליה אף בשחקו:

אמר רב יהודה אמר רב ישראל ונכרי

בפנימית וישראל בחיצונה בא מעשה לפני

רבי א ואסר ולפני ר' חייא ואסר יתוב רבה

ורב יוסף בשילהי פירקיה דרב ששת ויתיב

רב ששת וקאמר כמאן אמרה רב לשמעתיה

כר' מאיר כרכיש רבה רישיה אמר רב יוסף

מתרי גברי רברבי כרבגן ליטעו בהאי מילתא מי כרבי מאיר למה לי ישראל בחיצונה וכי

מעשה מעשה כך היה בעו מיניה מימא י מעשה שהיה

מרב פנימי במקומו מהו ואמר להן במותר

ואלא מאי כר"א בן יעקב האמר עד שיהו

שני ישראלים אוסרין זה על זה יי אלא כר"ע

דאמר רגל המותרת במקומה אוסרת שלא

במקומה למה לי נכרי אפילו ישראל נמי

אמר רב הונא בריה דרב יהושע לעולם כר'

אליעזר בן יעקב וכרבי עקיבא והכא במאי

עסקינן כגון שעירבו ומעמא דאיכא נכרי דאסיר אבל ליכא נכרי לא אסיר בעא מיניה

רבי 🕫 אליעזר מרב ישראל ונכרי בחיצונה

וישראל בפנימית מהו התם מעמא משום

דשכיח דדייר דמירתת נכרי וסבר השתא

אתי ישראל ואמר לי ישראל דהוה גבך

היכא אבל הכא אמינא ליה נפק אזל ליה י או

דילמא ה"ג מירתת דסבר השתא אתי ישראל

וחזי לי א"ל י תן לחכם ויחכם עוד ר"ל

ותלמידי דרבי חנינא איקלעו לההוא פונדק

ולא הוה שוכר והוה משכיר אמרו מהו

למיגר מיניה - כל היכא דלא מצי מסליק ליה

לא תיבעי לך דלא אגרינא כי תיבעו היכא

דמצי מסליק ליה מאי כיון דמצי מסליק

אגרינא או דילמא השתא מיהא הא לא

םלקיה אמר להן ריש לקיש נשכור ולכשנגיע

אצל רבותינו שבדרום נשאל להן אתו שיילו

לר' אפם אמר להן היפה עשיתם ששכרתם

רבי חנינא בר יוסף ור' חייא בר אבא ור' אסי

איקלעו לההוא פונדק דאתא נכרי מרי

דפונדק בשבתא אמרו מהו למיגר מיניה

שוכר כמערב דמי מה מערב מבעוד יום אף

שוכר מבעוד יום או דילמא שוכר כמבמל

רשות דמי מה מבמל רשות ואפילו בשבת

אף שוכר ואפילו בשבת רבי חנינא בר יוסף

אמר נשכור ור' אסי אמר לא נשכור אמר

להו ר' חייא בר אבא נסמוך על דברי זקן

ונשכור אתו שיילו ליה לרבי יוחנן אמר להן

מסורת הש"ם

ב) [חולין קו:], ג) [פסחים פנ: ר"ה יד: כתובות ז. כז. פג. ל שלו במוכות ו. כו. קדושין עו. ב"ב קנה: ע"ז לח.], ד) [לעיל נט: לקמן עה.ז. ה) ל"ל ר' אלעור. ו [לקמן סט:], ז) [וע"ע תוס׳ ב"מ פד. ד"ה אי הדרת ותום' יבמות נו. ד"ה אתאו. הוט יכנות לו. ל יש לתנון לו. ד"ה אמר רבה וכו' דר"ת עלמו חזר ודחה ראיה זו ועמ"ש במגילה כז. בתוס' ל"ה כוותיה],

חורה אור השלח 1. תַּן לְחָכְם וְיֶחְכֵּם עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק לקח:

ב"י משום הכי: (3) ד"ה איקלעו וכו׳ שמא יבא העו"ג בשבת. :אחרינא פונדק יש נו (ג) ד"ה דאחא מו"ג וכני היכא דליתיה (ולא עירבו מאתמול ולא הוו מטלטלי בחלר) תא"מ ונ"ב ס"א אין זה וכן מוכח בתוספו' דלא גרסי ליה גם בס"א מנאמי כח אסר עלייהו.
כח אסר עלייהו
היכא דליתיה ועירבו
מאתמול והוי מצי
מטלטלי ר) תום' ד"ה איקלעו וכו' וא' נכרי אוסר דברי ר' לית ליה הלכה כדברי המיקל בעירוב דלגמרי קלמר: (ו) בא"ד גבי ולת כל בית גדול שרף: (1) ד"ה דלא וכו' אמו לקמן. נ"ב דף ס"ו ע"ה: (ה) בא"ד כדמשמע לקמן. נ"ב פ' חלון דף פ ע"ה:

גליון הש"ם גמ' א"ל תו לחכם ויחכם עוד. נכ"ק דף קיג ע"כ: תום' ד"ה דלא הוי שוכר וכו' כדמשמע לקמן. דף פ ע"א ועי' בתוספות שח

מוסף רש"י

ב"ה אתו לקמיה ול"ע:

י רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. כגון ב׳ חלירות זו לפנים והחילונה אין לה לרה"ר והפנימית פתח לרה"ר אלא יולאת דרך חיצונה, ולא מיבעיא דעירבו שבחילונה לבדן ובני פנימית לא עירבו ביניהן לבדן להיות מותרין בתשמיש חצר לעצמו. דהויא רגל האסורה במקומה דאסרה דריסת הרגל דידהו דבחלר דגופייהו אסר למכפינהו למיחד דידהו וימחלו על דריסת הרגל שיש להן על החיצונה אלא אפילו עירבו זו לעלמה חו לעלמה. דהויא פנימית מותרת במקומה, פליג ר"ע ואומר דריסת הרגל דידה אסרה ופנימית מותרת וחילונה אסורה (לעיל נט:).

כדתנו

אם נשפך בביתו כמים. הוי בכלל ברכה ואי לא לא: אדם ניכר. אם הגון הוא: בכוסו. אם דעתו מיושבת עליו ביינו: בכיסו. כשנושא ונותן עם בני אדם אם באמונה הוא עושה: בכעםו. שחינו קפדן יותר מדחי: ישרחל ונכרי בפנימית. שתי חלירות

זו לפנים מזו והיה לו לבן פנימית דריסת הרגל על בן חיצונה: ואסר. בחילונה עד שישכיר: בשילהי פירקיה. לאחר שסיים הדרשה: כר"מ. דלה בעי שני ישראלים אוסרין זה על זה: כרכיש רבה רישיה. הודה לדבריו: למה לי ישראל בחילונה. דבעינן שני ישראלים: פנימי במקומו. בחלר הפנימית: מהו. להוליא מביתו לחלר: אמר להם מותר. אלמא לא אסר אלא בחילונה שרשות שני ישראלים שולטת בה: אוסרים זה על זה. והני לאו אוסרים זה על זה נינהו דהא אמרי רבנן בשילהי פירקין [עה.] רגל המותרת במקומה אינה אוסרת שלא במקומה משום דריסת הרגל ואף על פי שלא עירבה עמה: ואלא. רב כר"ע ס"ל והוו להו שני ישראלים אוסרין זה על זה הלכך אסר נכרי עלייהו למה לי משום נכרי ישראל פנימי לחודיה נמי חסר על חילון: לעולם כר"ה (ה). משום הכי פנימי במקומו מותר וחילון אסור משום דריסת הרגל דפנימי כר"ע וכיון דאסר עליה הוו להו בחילונה שני ישראלים אוסרין זה על זה ומהני נכרי לבטל את עירובן אפילו עירבו ואי ליכא נכרי כי עירבו שרי: דמירחת נכרי. להרוג את ישראל הדר עמו בפנימית דסבר אתי ישראל דחיצונה ותבע ליה מיניה ולא מלינא למימר ליה נפק אזיל ליה לבראי דאמר לי אי הוה נפיק אנא חוא ליה: מן לחכם ויחכם עוד. כי היכי דהתם אסור הכא נמי אסור: איקלעו לההוא פונדק. דהוו דיירי ביה בההוא חלר תרי ישראלים וחד נכרי ששכר את דירתו מחבירו נכרי ואותו שבת לא היה שם אותו נכרי השוכר אלא נכרי המשכיר והיו יראים שמא יבא נכרי בשבת: (כ) פונדק. יש בו חדרים פתוחין לחלר והאכסנאים נכנסים בהן ואוסרין זה על זה בשבת: היכח דלח מלי מסליק ליה. משכיר לשוכר עד זמנו: לא סיבעי לד. דודאי ולאו] ברשותיה הוא ולא מצינן למיגר מיניה: נשכור. דספק דבריהם להקל: דחתה נכרי בשבת. דמחתמול שפיר מלו לערובי דיורין דישראל דהוו ביה משום דנכרי לא אסר עלייהו היכא דליתיה (a) ולא עירבו מאתמול ולא הוו (מלי) מטלטלי בחלר כי אתא נכרי אמרי מהו למיגר מיניה והדר נבטל רשות לגבי חד וההוא מיהו לישתרי להוליא: מה מבטל

רשות אפילו בשבת. במתניתין מית הלל אומרים משתחשך כו': התם מעמא מאי משום דשביח דדייר. וא״ת כיון דשכיח אם כן פנימי במקומו אמאי מותר דע"כ לא שרי ראב"י יחיד במקום נכרי אלא משום דלא שכיח דדייר וי"ל כיון דרוב

המיבעיא ליה אבל הכא אמינא כו' נהי דלא שכיח מ"מ ליתסר דלא פלוג רבנן בכל תרי במקום נכרי וי"ל דלחומרא לא אמר דלא פלוג: ריש לקיש ותלמידי ר' חנינא.

ממגילה פרק בתרא (דף כו.) גבי ואת

(ו) הבית הגדול שרף באש ח: דלא הוה שובר. לא סיה שם אפי׳ אחד מבני ביתו דהא אמרינן לקמן (ו) דשוכר אפי׳ משכירו ולקיטו ואשתו נמי אם היתה שם

הוו מצו לאיערובי דיורין מישראל דהוו ביה משום דנכרי אסר עלייהו אע"ג דליתיה ודבריו תמוהים שפירש סוגיא זו דלא כהלכתא דקיימא לן דאין נכרי אוסר אלא היכא דאיתיה כדפירשתי לעיל וד"ה איהלעון וכדפי

נמי בקונט׳ בההיא עובדא דלעיל ובפי׳ רש״י אחרים מלאתי דמאתמול שפיר מצו לאיערובי דיורין דישראל דהוו ביה משום דנכרי לא אסר

עלייהו היכא דליחיה אמרו מהו למיגר מיניה והדר נבטל רשוחא לגבי דחד דההוא יהא מותר להוליא עד כאן לשון הקונטרס והדין עמו שפירש דבעי ביטול אחר שכירות כדמוכח כולה שמעתא דבעי תרתי שכירות וביטול ואף על פי שעירבו לא משתרי בשכירות לחודיה דמיד כשבא הנכרי בטל ליה עירוב וכי הדר שכרו אין העירוב חוזר לקדמותו אף על גב דבספינות אמר במסכת שבת (דף קא:) ספינות קשורות זו בזו מערבין ומטלטלין מזו לזו נפסקו נאסרו חזרו ונתקשרו חזרו להתירן הראשון שאני הכא דמתחילה כשעשה העירוב אין סופו להתקיים כל השבת שעתיד הנכרי לבא אבל התם אין הספינות עומדות להפסק ואף על גב דהיכא דשכח אחד מבני חצר ולא עירב אין עירובו בטל אלא מבטל היחיד רשותו לאותן שעירבו ומותרין להכנים ולהוציא שאני התם

פעמים חד לא שכיח לא פלוג רבנן ושרו בכולהו וא"ת א"כ מאי

כאן מוכיח כדברי ר"ת דר"ל גברא רבה הוה קודם שבא לפני רבי יוחנן דהאי עובדא הוה סמוך לפטירתו של רבי כיון דשייליה לרבי אפס דר׳ אפס לא חיה אחר רבי אלא שתי שנים ומחלה כדאיתא בכתובות בסוף הנושח (דף קג:) וכן משמע בפ׳ הבע"י (יבמות מ.) גבי שמעתא דקהל גרים לקרי קהל ": איקלעו לההוא פונדק. פי׳ בקונטלס והיו יראין שמא יבא נכרי בשבת רונה לומר דאם לא היה בא לא היה אוסר והיינו כרבי יהודה דתנן בפרק כילד משתתפין (לקמן דף פו.) המניח ביתו והלך לשבות בעיר אחרת אחד ישראל ואחד נכרי אוסר (ד) רבי יהודה אומר אינו אוסר כו' ואע"ג דפסקינן לעיל בפרק מי שהוליאוהו (דף מו.) דהלכה כר"ש דאמר אפילו הניח את ביתו והלך לשבות אלל בתו באותה העיר אינו אוסר לא בא ר"ש להחמיר בנכרי יותר מרבי יהודה אלא לגמרי בא להקל ולהתיר בישראל טפי מרבי יהודה דאפילו באותה העיר שרי שכבר הסיח מדעתו ועוד דקיימא לן כדברי המיקל בעירוב ואע"ג דרבי יוחנן לית ליה (ס) דלגמרי קאמר הנהו כללי דפרק מי שהוליאוהו (שם דף מו:) דר' יהודה ור"ש הלכה כרבי יהודה אפי׳ בעירוב מדבעי למידק . דרב לית ליה הני כללי מדאשכחנא דפסיק כר"ש בהחיא דעירוב מ"מ קיימא לן כרבי יהושע בן לוי לגבי ר' יוחנן דקאמר הלכה כדברי המיקל בעירוב כמו שרגיל ר״ת לדקדק

היתה יכולה להשכיר ° כדמשמע לקמן (ח) גבי ההוא טורזינא:

דאתא נכרי בשבתא. פירש בקונטרם ומאתמול לא

ששכרתם. וכן ר' חמא
ששכרתם. וכן ר' חמא
ב"ר יוסף ור' חמא
ב"ר יוסף ור' חייא בר אבה ור' אסי איקלעו לפונדק ולא הוה ביה גוי, ואתא גוי בשבת. ומיבעיא להו שוכר כי מערב דמי, מה מערב מבעוד יום אין משחשיכה לא, אף שוכר כוותיה. או דילמא שוכר כמבטל רשות
מה ביטול רשות אפילו בשבת, דתנן בית הילל אומרים אפילו משתחשך, אף שוכר בשבת שרי. אמר להו רבי חמא נשכור, סמכו על דבריו ושכרו, ואתו ושיילוה לובי יוחנן ואמר

א מיי׳ פ״ב מהלכות עירובין הלכה יא סמג עשיו א טוש"ע א"ח סימו :םפב סעיף יו

שפנ סעיף יו. לא ב מיי׳ שם: לב ג מיי׳ וטוש״ע שם: לג ד ה מיי׳ שם הלכה יד וטוש"ע שם סעיף יח:

רב ניסים גאוז י אלא כר׳ עקיבה דאמר יגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. דברי ר' עקיבה בסוף זה

הפרק.

רבינו חננאל אלמא איתא כמים אין אי לא לא. אמר רבי אלעאי בג' דברים אדם ניכר. בג ובוים אום מיכון בכוסו, בשעה שמתגבו עליו יינו אם יכוק בכיסו. לכובשו. ישמחטשר את דטחו זחה עליו. בכעסו, אם מושל בכעסו לבלתי הסיתו. ואמרי לה אף בשוחקו. וגוי בפנימית בחיצונה. ישראל וישראל בשעירבו אוקימנא . הפנימית עם החיצונה. אליעזר [בן יעקב] דאמר איז אוסר עד שיהו שני שראלים אוסרין זה על להו הפנימית והחיצונה בחדא, ואינון תרי שראלים וחד גוי, וכר׳ דאמר עקיבא המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. בעי מיניה י אליעזר מרב, ישראל בחיצונה בפנימית מהו. משתכח דייור] בהדי גוי כהאי גוונא אי לא, מהו דתימא בפנימית איפשר דדאיר, אי אמריז לי ישראל דהוה אי אמריז אי בהדך היכן הוא, דישראל וגוי בפנימית, אנת קול)טלתיה לו. (מרהת) (מרתת) ולא קטיל ליה. אבל הכא אי אמרין לי ישראל דהוה הכא היכן הוא. א"ל נפק אזל ליה לעלמא, וכיון דלא מירתת קטיל ליה, הילכך משום הא לא דאיר ישראל בהדיה. ואי דאיר ישראל בהדיה לא חיישינן. או דילמא הכא נמי מירתת, סבר דילמא כד קטילנא

ליה נפיק מן הפנימית

לחכם ויחכם עוד. כלומר

זו כמו זו ושתיהן אסורות.

פונדק דלא הוה שוכר גוי

משכיר מצי מסליה לכל

פונדק, מיהו השתא לא

סלקיה, מהו דתימא כיוז

. הוא. או דילמא כיון דלא

סלקיה לא. אמר ריש לקיש נשכור ולכשנלך אצל רבותינו שבדרום

המשכיר

. דרשותיה

חנינא איקלעו ---